

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қандай мамандық таңдау керек? — 10-11-сынып оқушыларына арналған профориентациялық кеңес

ЖАРИЯЛАНДЫ
08.07.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/181497/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

11-сынып — бұл тек мектеппен қоштасу ғана емес, сонымен қатар болашақ өміріңе бағыт беретін маңызды кезең. Осы уақытта оқушылардың алдында басты сұрақ тұрады: "Қандай мамандықты таңдау керек?" Бұл таңдау болашақ...

11-сынып — бұл тек мектеппен қоштасу ғана емес, сонымен қатар болашақ өміріңе бағыт беретін маңызды кезең. Осы уақытта оқушылардың алдында басты сұрақ тұрады: «Қандай мамандықты таңдау керек?» Бұл таңдау болашақ мамандығыңды, өмір салтыңды, қаржылық жағдайыңды және өзіңнің ішкі қанағатыңды анықтайды. Сондықтан бұл шешімді саналы әрі ойланып қабылдау өте маңызды.

1. Өз қызығушылығыңды таны

Мамандық таңдауда ең басты қадам — өзіңді тану. Қандай пәндер ұнайды? Қай салада жұмыс істегенде ләззат аласың? Қай іске беріліп кетесің, уақытың қалай тез өтеді?

Мысалы:

Егер сен математика мен логиканы жақсы көрсең — инженерлік, IT немесе қаржы салаларын таңдауға болады.

Шығармашылыққа жақын болсаң — дизайн, журналистика, режиссура немесе маркетинг саласы саған сәйкес.

Адамдарға көмектесуді ұнатсаң — медицина, педагогика немесе психология мамандықтарын қарастыр.

2. Еңбек нарығын зертте

Қазіргі таңда еңбек нарығы қарқынды өзгеріп жатыр. Кеше сұранысқа ие болған

мамандықтар бүгін ескіріп қалуы мүмкін. Сондықтан болашақта қажет болатын, сұранысқа ие мамандықтарды таңдауға тырыс.

□ Қазір және болашақта сұранысқа ие болатын салалар:

IT және бағдарламалау

Жасанды интеллект пен мәліметтер ғылымы (Data Science)

Дизайн және анимация

Медицина және биотехнология

Инженерия (электроника, құрылыс, энергетика)

Экология және жасыл технологиялар

Цифрлық маркетинг және SMM

3. Өз мүмкіндіктеріңді бағала

Мамандық тек қызығушылық пен сұраныстан ғана емес, өз қабілетің мен ресурстарыңа да байланысты.

Сен таңдаған мамандыққа түсу үшін қандай пәндерден ҰБТ тапсырасың?

Қандай ЖОО-да оқи аласың?

Оқу құны, грант мүмкіндігі, оқу мерзімі қанша?

Егер медицина саласын қаласаң — ұзақ оқу керек, ал IT мамандығына түсу үшін техникалық дайындық қажет.

4. Профориентациялық тесттер мен кеңесшілер көмегі

Кейде оқушы өз қабілетін толық түсінбейді. Бұл жағдайда профориентациялық тесттер мен психолог-маманның кеңесін алу пайдалы.

Тесттер сенің мінез-құлқыңа, логикалық ойлау қабілетіңе, шығармашылығыңа қарап сәйкес мамандықтарды ұсына алады.

5. Қателесуге қорықпа

Мамандық таңдауда қателесуге де болады — бұл қалыпты жағдай. Қазір көптеген адамдар бірнеше рет мамандық ауыстырып, тек 25-30 жасында өз орнын табуда. Бастысы — үйренуден, іздеуден және дамудан шаршамау.

Мамандық таңдау — бұл өмірлік маңызды шешім. Бірақ бұл шешімді жалғыз қабылдама. Ата-анаңмен, ұстаздармен, кеңесшілермен кеңес. Ең бастысы — өз жүрегіңді тыңда. Қай жолды таңдасаң да, ол сенің дарының мен арманыңа сай болса, табыс пен

бақыт өздігінен келеді.

□ «Мамандық — бұл жай ғана жұмыс емес, ол сенің өмірлік миссияң.»

ҰБТ — ға дайындық тест платформасы

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.